

plan: Vleermuisonderzoek voor:
Fresh Valley kavel 1, Landgraaf

opdrachtgever: Gemeente Landgraaf

datum: 19 oktober 2015 *TUSSENRAPPORTAGE*

projectnummer: LA-503.002

*bureau***VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

Fresh Valley kavel 1, Landgraaf

vleermuisonderzoek

tussenrapportage

projectnummer: HE-503.002

bureau **VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp
Lid Netwerk Groene Bureaus

Ir. M.A. Blaas
Adviseur ecologie

ir. R.J.H. Snijders
Ecoloog/vleermuisdeskundige

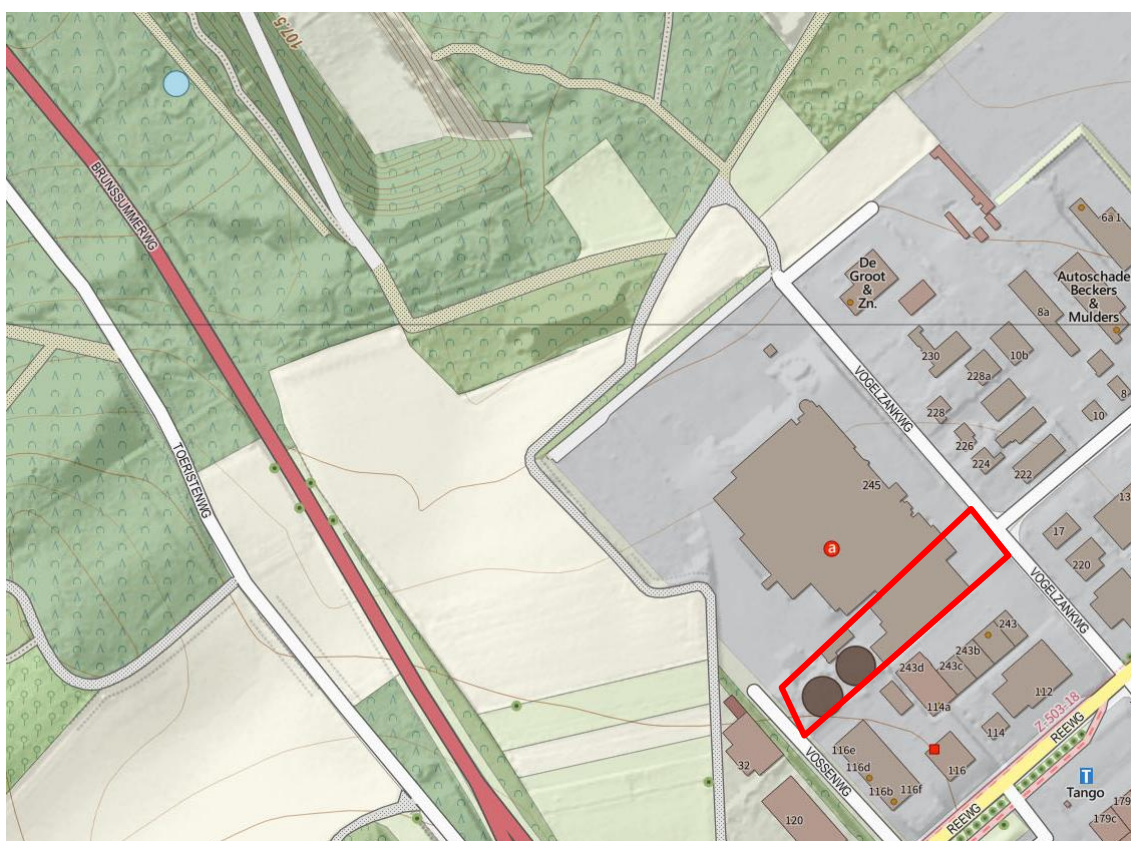
gulpen, 19 oktober 2015

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
1 Beknopte beschrijving van het plangebied en de ingreep	5
2 Te verwachten vleermuissoorten	5
3 Doel en reikwijdte van de rapportage	6
4 Methode	6
5 Resultaten	7
6 Conclusies	8
Literatuurlijst	10

Inleiding

De gemeente Landgraaf is voornemens een deel van het terrein Fresh Valley op het industrieterrein “Abdissenbosch” te herontwikkelen. Uit het verkennend natuurwaardenonderzoek (bureau VERBEEK, 2015) bleek, dat het huidige gebouw op kavel 1 mogelijk ruimte biedt aan vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (alle streng beschermd via de Flora- en faunawet). Op basis van deze conclusie heeft de gemeente Landgraaf aan bureau VERBEEK gevraagd om een vleermuisonderzoek uit te voeren ter plekke. Dit vleermuisonderzoek wordt uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2013. Voorliggend rapport betreft de tussenrapportage naar aanleiding van de uitvoering van de eerste 2 onderzoeksrondes. Het tweede deel van het onderzoek vindt in 2016 plaats. Het plangebied voor het vleermuisonderzoek is aangeduid in figuur 1.

Figuur 1: Het plangebied is gelegen aan de Vogelzankweg 245 op het terrein van Fresh Valley.

1 Beknopte beschrijving van het plangebied en de ingreep

Het plangebied

Het plangebied is gesitueerd aan de Vogelzankweg 245, binnen het industrieterrein "Abdissenbosch" te Landgraaf (zie figuur 1 voor de situering van het plangebied). Gezien de ligging in een industriegebied bestaat de omgeving van het plangebied grotendeels uit bebouwing en verhard terrein. Verspreid in de omgeving komt opgaande begroeiing voor in de vorm van openbare groenstructuren en tuinen van woningen.

De bebouwing binnen het plangebied bestaat uit een bedrijfspand (hal/loods), met aan de westzijde een bijgebouw en twee waterzuiveringbassins. Zowel het bedrijfspand als het bijgebouw bestaan uit één verdieping en hebben een platte dakconstructie. Het bijgebouw bestaat volledig uit baksteen en heeft een hoogte van ca 3,5 meter. Het bedrijfspand bestaat deels uit baksteen, de gevel is echter deels bekleed met damwand. De hoogte van het pand bedraagt ca 6 meter.

Binnen het plangebied is opgaande vegetatie aanwezig. Langs de zuidzijde van het de bebouwing en tussen de waterzuiveringbassins bevinden zich verspreid enkele bomen en struiken. In het zuidwestelijke deel van het plangebied bevindt zich een toegangsweg met aan weerszijden opgaande begroeiing in de vorm van een houtwal/boschage.

De ingreep

De bebouwing binnen het plangebied wordt gesloopt en de vegetatie wordt (gedeeltelijk) verwijderd. Daarna wordt het terrein bouwrijp gemaakt waarna nieuwbouw plaatsvindt.

2 Te verwachten vleermuissoorten

De kans op het voorkomen van vleermuissoorten binnen het plangebied is ingeschat op basis van soortecologie in combinatie met de binnen en in de omgeving van het plangebied aanwezige biotoop, de technische kenmerken van de bebouwing (o.a. hoogte, kenmerken dakconstructie en de kenmerken van de potentieel binnen het plangebied aanwezige verblijfplaatsen en invliegopeningen) en actuele verspreiding- en waarnemingsgegevens (Broekhuizen et al., 1992; Limpens et al, 1997; Huizenga et al., 2010, Nationale Databank Flora en Fauna, 2012).

Onder de te verwijderen vegetatie zijn geen bomen met holten aanwezig. Het voorkomen van boombewonende vleermuissoorten kan dan ook op voorhand worden uitgesloten. De potentiële vleermuisverblijfplaatsen binnen het plangebied bestaan uit nauwe ruimten in de aanwezige bebouwing (zoals spouwmuren, ruimten in dakconstructie) welke toegankelijk zijn via smalle invliegopeningen (zoals stootvoegen, openingen tussen buitenmuur en de dakconstructie). Mede gelet op de hoogte (<10 meter), de platte dakconstructie van de aanwezige panden kan binnen het plangebied het voorkomen van de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en worden verwacht. Het voorkomen van andere gebouwbewonende vleermuissoorten is niet aannemelijk o.b.v. de verspreiding van de betreffende soort(en) in Nederland, het ontbreken van geschikt biotoop of geschikte verblijfplaatsen voor deze soorten binnen het plangebied. Binnen de NDFF zijn in de afgelopen 3 jaren geen waarnemingen bekend van vleermuizen binnen of in de omgeving van het plangebied (straal van 500 meter). Voorliggend onderzoek richt zich daarom op de Gewone dwergvleermuis.

3 Doel en reikwijdte van de rapportage

Voorliggend rapport heeft de status van een tussenrapportage en bevat de voorlopige bevindingen op grond van het najaarsonderzoek naar de aanwezigheid van winterverblijven en paarverblijven (augustus/september 2015). Het tweede deel van het onderzoek, naar de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageerlocaties van vleermuizen, staat gepland in de periode 15 mei- 15 juli 2016. Na afronding van de onderzoeken in de periode 15 mei- 15 juli 2016 kan pas een volledig beeld worden gegeven van de functies die het plangebied mogelijkwerijs voor vleermuizen vervult, en kunnen definitieve conclusies worden getrokken over de effecten van de voorgenomen ingreep op vleermuizen.

Bureau VERBEEK wijst er met nadruk op dat op basis van voorliggend onderzoek geen conclusies getrokken kunnen worden m.b.t. de aan- of afwezigheid van kraam- of zomerverblijven van vleermuizen binnen het plangebied. Een volledige effectbeoordeling van de voorgenomen ingreep m.b.t. vleermuizen is daarom niet mogelijk op basis van voorliggend onderzoek. Om de effecten van de voorgenomen ingreep t.a.v. vleermuizen te bepalen dienen de onderzoeken in de periode 15 mei- 15 juli 2016 te worden afgerond. Het onderzoek voldoet dan aan de voorwaarden voor vleermuisonderzoek zoals opgenomen in het thans vigerende vleermuisprotocol 2013 (Netwerk Groene Bureaus, 2013). Het vleermuisprotocol vormt de basis voor de beoordeling van vleermuisonderzoeken door de Dienst Regelingen (Ministerie van Economische Zaken).

Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen adviseert bureau VERBEEK nadrukkelijk geen werkzaamheden uit te voeren voordat de potentiële effecten op vleermuizen op adequate wijze beeld zijn gebracht, en de eventueel hieruit voortvloeiende noodzakelijke vervolgstappen (onthefingsaanvraag, mitigatie) naar behoren zijn uitgevoerd.

4 Methode

Gedurende de avond van 20 augustus en de avond van 15 september 2015 is het plangebied geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen. Tijdens het onderzoek op 20 augustus is aansluitend aan het avondonderzoek naar de aanwezigheid paarterritoria een onderzoek uitgevoerd naar middernachtelijk zwermgedrag t.b.v. het de inventarisatie van winterverblijven van de Gewone dwergvleermuis.

De inventarisaties zijn bij gunstige weersomstandigheden uitgevoerd (Tabel 1 geeft de condities weer waaronder de onderzoeken zijn uitgevoerd). de avondonderzoeken zijn uitgevoerd tussen 1 uur en 3 uur na zonsondergang. Het middernachtelijk zwermsonderzoek heeft plaatsgevonden tussen 23:00 en 01:30 uur.

Gedurende de inventarisaties heeft Ruud Snijders het voorkomen van vleermuizen binnen de planlocatie in kaart gebracht. Hierbij is gebruik gemaakt van een heterodyne bat-detector (type; Petterson D100) en/of een heterodyne bat-detector met time-expansion functie (type; Petterson d240 x). Indien determinatie van moeilijk herkenbare soorten in het veld niet mogelijk bleek is een zogenaamde time-expansion opname gemaakt. Van deze opname is het sonogram achteraf met behulp van gespecialiseerde software geanalyseerd om de soort alsnog op naam te brengen.

Per vleermuissoort zijn de aantallen en het gedrag bepaald. Zodoende zijn belangrijke gebiedsfuncties, zoals verblijfplaatsen, vliegroutes, paarterritoria en foerageergebieden in kaart gebracht.

Tabel 1: Weersomstandigheden tijdens de onderzoeken.

Datum	Tijdstip	Temperatuur (°C)	Bewolking	Neerslag	Windkracht (Bft)
20-08-2015	Avond/nacht	18	Helder	Droog	0
15-09-2015	Avond	12	Helder	Droog	0-1

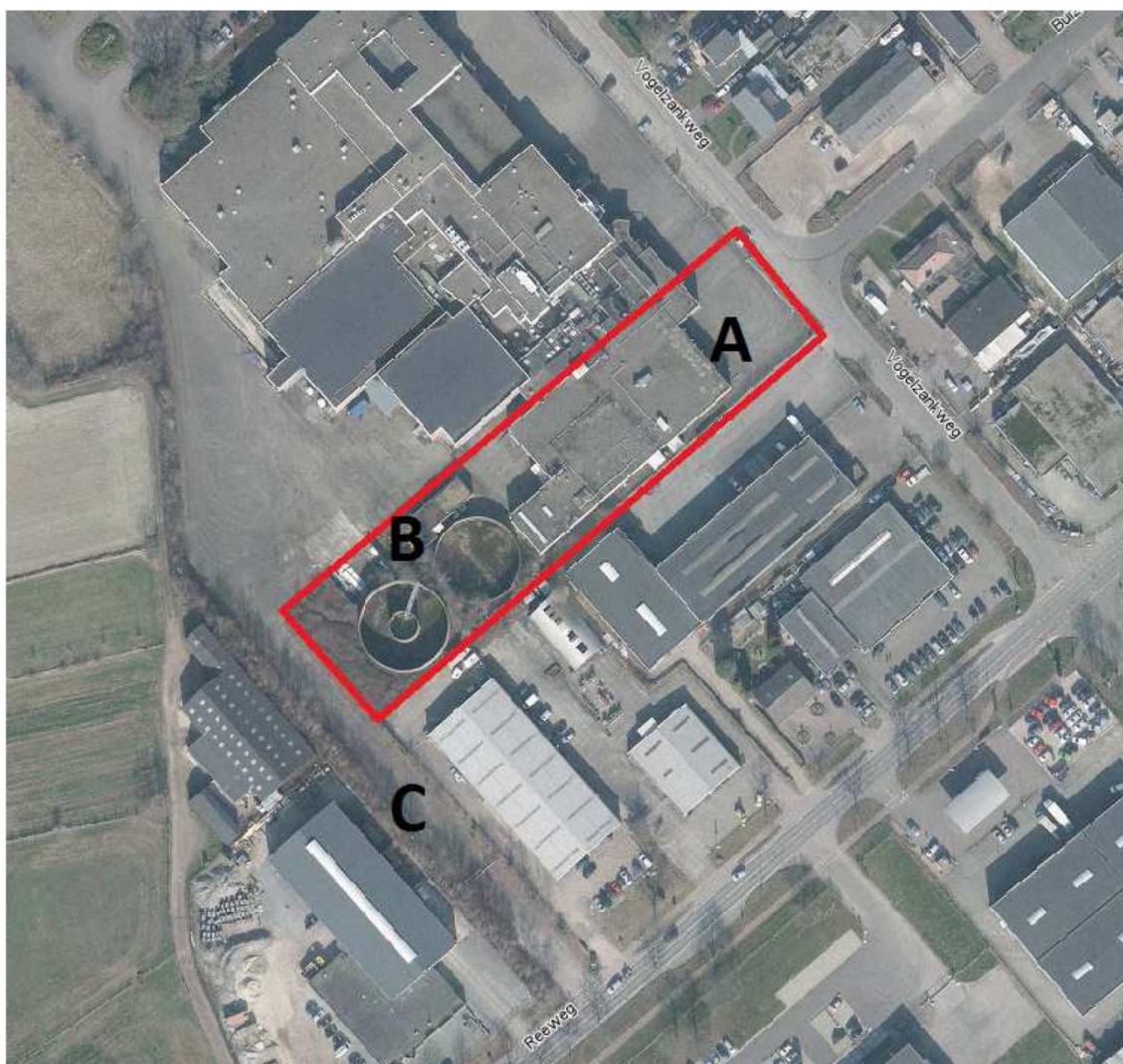
5 Resultaten

Avond/nacht van 20 augustus

Vanaf 22:32 zijn met tussenpozen foeragerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen op locaties A, B en C (zie figuur 2). Deze dieren foerageerden langs de bebouwing en tussen de begroeiing. Het dier op locatie A vertoonde daarbij baltsgedrag. Het baltsende dier is telkens voor slechts korte perioden en met lange tussenpozen waargenomen op locatie A, en vertoonde daarbij geen binding met de bebouwing binnen het plangebied. Dit duidt erop dat locatie A zich in de periferie van het paarterritorium van deze mannelijke Gewone dwergvleermuis bevindt, en dat de daadwerkelijke paarverblijfplaats buiten het plangebied gelegen is. Het betreffende dier is ook baltsend waargenomen bij de bebouwing aan de overzijde van de Vogelzankweg. Mogelijk bevindt het paarverblijf zich in een van de panden aan de overzijde van de weg. Na 00:00 uur nam de foerageeractiviteit binnen het plangebied af.

Avond van 15 september

Vanaf 72 minuten na zonsondergang is gedurende 5 minuten een foeragerende Gewone dwergvleermuis waargenomen op locatie A. Dit dier foerageerde rond de bebouwing. Verder zijn op respectievelijk 83, 98 en 100 minuten na zonsondergang passerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen op locatie C.

Figuur 2: Situering van het plangebied (rode kader) en locatie van de waarneming (Bron luchtfoto: provincie Limburg).

6 Conclusies

Tijdens de onderzoeken zijn binnen en in de omgeving van het plangebied exemplaren van de Gewone dwergvleermuis waargenomen. Het betrof in de meeste gevallen passerende of foeragerende dieren. Tijdens het onderzoek van 20 augustus is sporadisch en voor korte perioden een territoriaal roepende mannelijke Gewone dwergvleermuis waargenomen op locatie A. Dit dier vertoonde echter geen binding met de binnen het plangebied aanwezige bebouwing. Het sporadische karakter, en de korte duur van de waarnemingen evenals het ontbreken van een duidelijke binding met het plangebied vormen indicaties dat het plangebied zich in de periferie van dit paarterritorium bevindt. Op grond hiervan kan worden aangenomen dat de paarverblijfplaats van dit dier zich buiten het plangebied bevindt.

Binnen het plangebied zijn verder geen invliegende, uitvliegende of zwermende vleermuizen waargenomen. Ook zijn tijdens de onderzoeken geen andere waarnemingen gedaan die duiden op de aanwezigheid van dagrustplaatsen of (kolonie)verblijven van vleermuizen binnen het plangebied. Het mag dan ook worden aangenomen dat ten tijde van het onderzoek binnen het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig waren. De aanwezigheid van paar- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan daarmee worden uitgesloten. De onderzoeksrondes in 2016 dienen uitsluitsel te geven met betrekking tot de aan- of afwezigheid van kraam- en/of zomerverblijfplaatsen.

Tijdens de onderzoeken zijn binnen het plangebied foeragerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Delen van het plangebied fungeren dan ook als foerageerlocatie voor in de omgeving voorkomende Gewone dwergvleermuizen. In de omgeving van het plangebied bevinden zich echter voldoende alternatieve foerageerlocaties van gelijkwaardige of betere kwaliteit. De binnen het plangebied voorgestane ingreep is bovendien niet van dien aard dat de functionaliteit van deze foerageerlocaties daardoor in gevaar komt (opgaande vegetatie blijft in voldoende mate behouden). De uitvoering van het project zal dan ook niet leiden tot (significant) negatieve effecten op de foeragemogelijkheden voor in de omgeving van het plangebied voorkomende Gewone dwergvleermuizen.

Literatuurlijst

Blaas, M.A. & G.M.T. Peeters, 2015. Actualisatie verkennend natuurwaardenonderzoek voor 3 locaties Fresh Valley, Landgraaf. Bureau VERBEEK landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp, Gulpen.

Broekhuizen S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M., (1992). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV uitgeverij, Utrecht.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen, L.S.G.M. Verheggen (2012). Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Limpens, H., Mostert, T., Bongers, W., (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV uitgeverij, Utrecht.

Nationale Databank Flora- en Fauna. <https://ndffecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>.

Netwerk Groene Bureaus (2013). Vleermuisprotocol 2013. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus.

